

V Bruseli 10. marca 2023
(OR. en)

Medziinštitucionálny spis:
2022/0396(COD)

6705/1/23
REV 1

ENV 163
MI 133
ENT 34
IND 67
CONSOM 54
COMPET 135
CODEC 242

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Rada
Predmet:	Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o obaloch a odpade z obalov, o zmene nariadenia (EÚ) 2019/1020 a smernice (EÚ) 2019/904 a o zrušení smernice 94/62/ES – diskusia o smerovaní

1. Komisia 30. novembra 2022 prijala návrh nariadenia o obaloch a odpade z obalov. Cieľom návrhu je predchádzať vzniku odpadu z obalov, podporiť vysokokvalitnú recykláciu a vytvoriť trh s druhotnými surovinami a zároveň uľahčiť informovanosť spotrebiteľov a vytvoriť nové podnikateľské príležitosti. V tomto návrhu sa stanovia požiadavky na udržateľnosť a obmedzenia pre chemické látky a zharmonizujú sa kritériá v rámci systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcu, ako aj požiadavky na označovanie a informácie.
2. Komisia predložila legislatívny návrh a sprievodné posúdenie vplyvu pracovnej skupine pre životné prostredie na zasadnutí 5. decembra 2022. Pracovná skupina pre životné prostredie rokovala o návrhu na ďalších 4 zasadnutiach.

3. V snahe usmerniť diskusiu o uvedenom legislatívnom návrhu na nadchádzajúcom zasadnutí Rady (životné prostredie), ktoré sa uskutoční 16. marca 2023, vypracovalo predsedníctvo podkladový dokument s dvoma otázkami, ktoré sa uvádzajú v prílohe k tejto poznámke.
-

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o obaloch a odpade z obalov, o zmene nariadenia (EÚ) 2019/1020 a smernice (EÚ) 2019/904 a o zrušení smernice 94/62/ES

– diskusia o smerovaní –

Podkladový dokument predsedníctva s otázkami pre ministrov

Hoci sa miera recyklácie v EÚ zvýšila, množstvo odpadu vznikajúceho z obalov rastie rýchlejšie ako recyklácia. Množstvo odpadu z obalov sa za posledné desaťročie zvýšilo o viac ako 20 % a očakáva sa, že ak sa neprijmú žiadne opatrenia, do roku 2030 sa zvýši o ďalších 19 %. V prípade odpadu z plastových obalov sa do roku 2030 očakáva nárast o 46 %. Rastúce množstvo odpadu z obalov má väčšie environmentálne dôsledky, ako napríklad zvýšené a neefektívne využívanie zdrojov, negatívne vplyvy na klímu, znečisťovanie odpadom, nadmerné používanie látok vzbudzujúcich obavy v obaloch a rastúce výzvy v oblasti nakladania s odpadom vrátane nízkej kvality recyklácie a nadmerného skládkovania, spaľovania a vývozu na konci životnosti.

Celkový obrat výroby obalov a nakladania s odpadom z obalov v EÚ sa odhaduje na 370 miliárd EUR. Transformácia odvetvia obalov a odpadu z obalov má preto významnú úlohu a výrazný potenciál pri transformácii Európy na čisté, udržateľné a obehové hospodárstvo v súlade s Európskou zelenou dohodou. V nadväznosti na akčný plán Komisie pre obehové hospodárstvo Rada vo svojich záveroch zo 4. októbra 2019 (dokument 12791/19) okrem iného uviedla, že do roku 2030 by všetky plastové obaly uvádzané na trh v EÚ mali byť opätovne použiteľné alebo recyklovateľné a že kapacita triedenia a recyklácie obalov v EÚ by sa mala štvornásobne zvýšiť, a vyzvala Komisiu, aby podnikla ďalšie kroky.

Komisia 30. novembra 2022 prijala nový legislatívny návrh nariadenia o obaloch a odpade z obalov (ďalej len „návrh PPWR“), ktorý vychádza z preskúmania smernice o obaloch a odpadoch z obalov (94/62/ES). Cieľom návrhu PPWR je predchádzať vzniku odpadu z obalov, podporiť vysokokvalitnú recykláciu a vytvoriť trh s druhotnými surovinami a zároveň zlepšiť informovanosť spotrebiteľov, vytvoriť nové podnikateľské príležitosti a znížiť závislosť EÚ od dovozu surovín a fosílnych palív.

Stav práce v Rade

Počas švédskeho predsedníctva sa pred zasadnutím Rady pre životné prostredie bude o návrhu PPWR rokovať na štyroch zasadnutiach pracovnej skupiny pre životné prostredie a očakáva sa, že sa ukončí prvé preskúmanie návrhu. Členské štáty uviedli, že vo všeobecnosti podporujú všeobecné ciele návrhu PPWR, pričom požiadali o objasnenie a vyjadrili obavy týkajúce sa niektorých konkrétnych častí návrhu.

Témy na rokovanie

Predsedníctvo s cieľom poskytnúť pracovnej skupine pre životné prostredie usmernenie pre budúcu prácu navrhuje, aby sa na zasadnutí Rady pre životné prostredie 16. marca 2023 pozornosť venovala týmto dvom témam.

Celkové ambície nového režimu pre obaly

Cieľom návrhu PPWR je zvrátiť neudržateľný trend zvyšovania množstva odpadu z obalov a uplatňovať zásady obehového hospodárstva tým, že sa v celej EÚ zavedú nové ciele a harmonizované požiadavky na udržateľnosť. Tieto požiadavky na udržateľnosť zahŕňajú ustanovenia o látkach vzbudzujúcich obavy, recyklovateľnosti, recyklovanom obsahu, kompostovateľných obaloch, minimalizácii obalov a opakovane použiteľných obaloch. Ciele sú stanovené so zámerom znížiť množstvo odpadu z obalov, zvýšiť opätovné použitie a opätovné plnenie v rôznych odvetviach a pre rôzne formáty obalov a zaviesť miery recyklovaného obsahu v plastových obaloch. Ciele recyklácie zostávajú rovnaké ako v súčasnej smernici o obaloch.

Nové pravidlá zahŕňajú povinnosti hospodárskych subjektov a ustanovenia o harmonizovanom označovaní obalov a nádob na odpad s cieľom vytvoriť pre priemysel podstatnú pridanú hodnotu a uľahčiť spotrebiteľom triedenie odpadových obalov. Návrh obsahuje aj ustanovenia o nakladaní s obalmi a odpadom z obalov, ako aj ustanovenia o zelenom verejnom obstarávaní.

Nedávny geopolitický vývoj odhalil závislosť EÚ od dovozu surovín a fosílnych palív. Odhaduje sa, že navrhovanými opatreniami týkajúcimi sa recyklovaného obsahu by sa znížili požiadavky EÚ na fosílna palivá o 3,1 milióna ton ročne (čo predstavuje takmer $\frac{1}{4}$ množstva fosílnych palív v súčasnosti potrebných na výrobu plastových obalov). Celkovo sa v návrhu PPWR poukazuje na to, že prechod na obehovejšie hospodárstvo v oblasti obalov by priniesol výhody, ako sú posilnenie postavenia spotrebiteľov, zníženie negatívnych vplyvov na životné prostredie a na zdravie ľudí, zníženie závislosti od dovozu, stimulácia inovácie a podpora hospodárskeho rastu, ako aj zníženie zbytočných výdavkov domácností.

Inovácia a transformácia v záujme predchádzania vzniku odpadu

V súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva je jedným z hlavných cieľov návrhu PPWR predchádzať vzniku odpadu z obalov, a to najmä minimalizáciou obalov, obmedzením zbytočných obalov a podporou opätovne použiteľných a opätovne plniteľných obalových riešení. Okrem týchto opatrení na úrovni EÚ Komisia navrhuje, aby členské štáty prijali vnútroštátne opatrenia prispôsobené miestnym podmienkam s cieľom splniť ciele zníženia o 5 % do roku 2030, o 10 % do roku 2035 a o 15 % do roku 2040 v porovnaní s rokom 2018.

V návrhu PPWR k zníženiu vzniku odpadu na úrovni EÚ najviac prispieva jednak navrhovaný zákaz zbytočných obalov, ako sú určité formy nepotrebných jednorazových obalov v hotelovom, maloobchodnom a reštauračnom sektore, a jednak povinnosť spoločností ponúkať určitý podiel svojich výrobkov spotrebiteľom v opätovne použiteľných alebo opätovne plniteľných obaloch, napríklad nápoje a jedlá so sebou alebo dodávky v rámci elektronického obchodu. Očakáva sa, že stanovením cieľov sa prispeje k podpore inovácie a k zvýšeniu podielu riešení opätovného použitia a opätovného plnenia. Požiadavky stanovené na úrovni výrobkov by mali priniesť viac investícií do inovatívnych obalov šetrných k životnému prostrediu a do nových obehových obchodných modelov.

Otázky pre ministrov

Predsedníctvo s cieľom poskytnúť usmernenie pre ďalšiu prácu na navrhovanom nariadení vyzýva ministrov, aby odpovedali na tieto dve otázky:

- 1. Aký je váš názor na celkové ambície návrhu PPWR zvrátiť neudržateľné a nákladné trendy týkajúce sa obalov a odpadu z obalov a ktoré prvky považujete v tejto súvislosti za najvhodnejšie a najaktuálnejšie?*
 - 2. Aké sú najdôležitejšie opatrenia zamerané na podporu predchádzania vzniku odpadu z obalov a presadzovanie inovačných riešení v EÚ?*
-